

บทที่ 4

ความแตกต่างเชิงโครงสร้างระหว่างภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่น

นอกจากตัวอักษรที่ใช้จะเขียนแตกต่างกันแล้ว ภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่นยังมีความแตกต่างกันในเชิงโครงสร้างเป็นอย่างมาก [17-21] ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

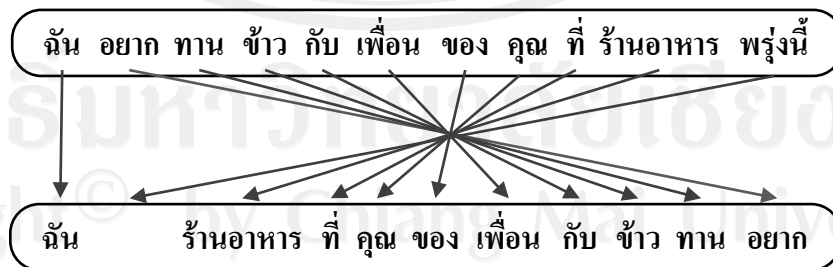
4.1 การเรียงลำดับของคำในประโยค

การเรียงลำดับของคำในประโยคภาษาไทยมีความแตกต่างกับการเรียงลำดับของคำในประโยค ภาษาญี่ปุ่น ในภาษาไทยจะเรียงลำดับของคำในประโยคเริ่มต้นด้วย ประธาน ตามด้วย กริยา และกรรม(ถ้ามี) ตามลำดับ ส่วนในภาษาญี่ปุ่นจะเรียงลำดับของคำในประโยคเริ่มต้นด้วย ประธาน เหมือนกับภาษาไทย แต่จะนำกริยาไปไว้ท้ายประโยคดังรูปที่ 4.1

รูปที่ 4.1 การเรียงลำดับของคำในประโยคภาษาญี่ปุ่น

ยกตัวอย่างเช่น ประโยคภาษาไทยที่ว่า “ฉันอยากทานข้าวกับเพื่อนของคุณที่ร้านอาหาร ฟรุ้งนี้” ในภาษาญี่ปุ่นจะมีการเรียง ลำดับของคำดังรูปที่ 4.2 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาษาญี่ปุ่นมีการเรียงลำดับของคำในประโยคที่แตกต่างกับภาษาไทยมาก แทบจะตรงข้ามกันราวกับว่าต้องสลับจากข้างหลังมาข้างหน้า

รูปที่ 4.2 การเรียงลำดับของคำในประโยคภาษาญี่ปุ่น

นอกจากการเรียงลำดับของคำในประโยคจะแตกต่างกันแล้ว การเรียงลำดับของคำในกลุ่มคำต่างๆ ยังต่างกันอีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น กลุ่มคำที่ว่า “ เพื่อนของคุณ ” หรือ “ แมวสีขาว ” ในภาษาญี่ปุ่นจะมีการเรียงลำดับเป็น “คุณ ของ เพื่อน” และ “สีขาว แมว” ตามลำดับ

4.2 คำช่วย

นอกจากการเรียงลำดับคำในประโยคที่แตกต่างกันแล้ว ภาษาญี่ปุ่นยังมีคำช่วยจำนวนมากที่ใช้ระบุหน้าที่ของคำที่อยู่ข้างหน้า ว่าคำไหนเป็น “ประธานของประโยค” คำไหนเป็น “กรรมของประโยค” คำช่วยบางคำจะทำหน้าที่เหมือนคำบุพบทในภาษาไทย เพื่อบอกว่าการกระทำนั้นเกิดขึ้น “ที่ไหน” หรือกระทำสิ่งนั้น “กับใคร” เช่น ประโยคภาษาไทยที่ว่า “ฉันอยากทานข้าวกับเพื่อนของคุณที่ร้านอาหารฟรุ้งนี่” ในประโยคภาษาญี่ปุ่นจะมีโครงสร้างดังรูปที่ 4.3

ฉัน		ฟรุ้งนี่	ร้านอาหาร	ที่	คุณ	ของ	เพื่อน	กับ	ข้าว		ทาน	อยาก
ฉัน	wa	ฟรุ้งนี่	ร้านอาหาร	de	คุณ	no	เพื่อน	to	ข้าว	wo	ทาน	อยาก

รูปที่ 4.3 การใช้คำช่วยในส่วนต่างๆ ของประโยคภาษาญี่ปุ่น

คำช่วยแต่ละคำในประโยคดังรูปที่ 4.3 มีหน้าที่ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 หน้าที่ของคำช่วยต่างๆ

คำช่วย	หน้าที่
wa (は)	อยู่หลังประธานเพื่อบอกว่าคำๆ นั้นเป็นประธานของประโยค
de (で)	อยู่หลังสถานที่เพื่อบอกว่าการกระทำนั้นเกิดขึ้นที่ไหน
to (と)	อยู่หลังบุคคลเพื่อบอกว่าประธานของประโยคกระทำสิ่งนั้นร่วมกับใคร
wo (を)	อยู่หลังกรรมเพื่อบอกว่าคำๆ นั้นเป็นกรรมของประโยค
no (の)	ใช้เชื่อมคำนามเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของ

ส่วนในประโยคคำถามจะใส่คำช่วย ka (か) ไว้ที่ท้ายประโยค เพื่อแสดงความหมายว่าเป็นการถาม คล้ายกับการใส่เครื่องหมายปรัศนี (?) ไว้ที่ท้ายประโยคในภาษาอังกฤษ ยกตัวอย่างเช่น ประโยคภาษาไทยที่ว่า “คุณทานอะไร” ในประโยคภาษาญี่ปุ่นจะมีโครงสร้างดังรูปที่ 4.4

ฉัน	wa	อะไร	wo	ทาน	ka
-----	----	------	----	-----	----

รูปที่ 4.4 การใช้คำช่วยในประโยคคำถาม (1)

แต่ถ้าคำที่แสดงความหมายเป็นคำถาม เช่น ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค จะไม่ใช่คำช่วย wa ตามหลังคำกลุ่มนี้ แต่ต้องใช้คำช่วย ga (が) ยกตัวอย่างเช่น ประโยคภาษาไทยที่ว่า “ใครกินขนมของฉัน” ในประโยคภาษาญี่ปุ่นจะมีโครงสร้างดังรูปที่ 4.5

ใคร	ga	ฉัน	no	ขนม	wo	กิน	ka
-----	----	-----	----	-----	----	-----	----

รูปที่ 4.5 การใช้คำช่วยในประโยคคำถาม (2)

ในภาษาญี่ปุ่นยังมีคำช่วยและกฎการใช้คำช่วยอีกเป็นจำนวนมาก และการใช้คำช่วยให้ถูกต้องเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะในบางประโยคถ้าใช้ผิด ความหมายก็จะเปลี่ยนไปทันที ดังนั้นการสร้างระบบแปลให้เลือกใช้คำช่วยได้อย่างถูกต้องจึงเป็นเรื่องที่ยากและจำเป็นต้องมีไวยากรณ์มารองรับเป็นจำนวนมากเพื่อให้สามารถแปลได้อย่างครอบคลุม

4.3 คำกริยา

คำกริยาในภาษาญี่ปุ่นมีคุณลักษณะแตกต่างจากคำกริยาในภาษาไทยเป็นอย่างมาก ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.3.1 สกรรมกริยาและอกรรมกริยา

สกรรมกริยา คือ กริยาที่ต้องการกรรมมารับ ส่วนอกรรมกริยา คือ กริยาที่ไม่ต้องการกรรมมารับ ซึ่งคำกริยาในภาษาญี่ปุ่นก็มีสกรรมกริยา และอกรรมกริยา เช่นเดียวกับภาษาไทย แต่ในภาษาญี่ปุ่นกริยาทั้งสองประเภทนี้ถึงแม้จะมีความหมายเหมือนกัน แต่ตามพจนานุกรมจะเป็นคำศัพท์คนละคำกัน ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 สกรรมกริยาและอกรรมกริยา

ความหมาย	สกรรมกริยา	อกรรมกริยา
เปิด	akeru (開ける)	aku (開く)
ปิด	shimeru (閉める)	shimaru (閉まる)
ใส่	ireru (入れる)	hairu (入る)
จอด	tomeru (止める)	tomaru (止まる)

ยกตัวอย่างเช่น ประโยคภาษาไทยที่ว่า “ ฉันเปิดหน้าต่าง ” และ “ หน้าต่างเปิดออก ” ในภาษาญี่ปุ่นจะเป็น “ watashi wa mado wo akemasu (私は窓を開けます)” และ “ mado ga akimasu (窓が開きます)” จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ประโยคแรกมีกรรมอยู่ภายในประโยค ซึ่งสังเกตได้จากการใช้คำช่วย wo ข้างหลังคำว่า หน้าต่าง (mado) นั่นคือ หน้าต่างเป็นกรรมของประโยค ทำให้ต้องใช้กรรมกริยา นั่นคือ akeru แต่ประโยคหลัง หน้าต่าง ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคและไม่มีกรรมอยู่ภายในประโยค ดังนั้นจึงใช้ aku ซึ่งเป็นกรรมกริยา

ดังนั้นในการแปลจะต้องทำการตรวจสอบก่อนว่า ประโยคนั้นๆ มีกรรมหรือไม่ เพื่อที่จะเลือกใช้คำกริยาได้อย่างถูกต้อง

4.3.2 การผันรูปกริยา

ในภาษาไทยไม่มีการผันรูปกริยา แต่ในภาษาญี่ปุ่นจะมีการผันรูปกริยาที่คล้ายๆ กับการผันรูปกริยาในภาษาอังกฤษ ซึ่งการผันรูปกริยาในภาษาญี่ปุ่นแต่ละรูปจะแสดงถึงความหมายที่แตกต่างกันไป เช่น รูปพจนานุกรม หรือรูปธรรมดา ส่วนใหญ่ใช้ในการเขียนหรือพูดกับเพื่อน หรือคนที่อายุน้อยกว่า รูป masu หรือรูปสุภาพ ใช้ในการเขียนหรือพูดกับคนที่อายุมากกว่า หรือกับการเขียนหรือพูดที่เป็นทางการ รูป nai หรือรูปปฏิเสธ ใช้เมื่อต้องการปฏิเสธ และรูป ta หรือรูปอดีต ใช้เมื่อเป็นการกระทำที่ผ่านมาแล้ว เป็นต้น นอกจากนี้คำกริยาในภาษาญี่ปุ่นแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ทำให้หลักการผันกริยานั้นแตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่มด้วยเช่นกัน ยกตัวอย่างคำกริยาทั้ง 3 กลุ่มและการผันรูปกริยาดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การผันรูปกริยาต่างๆ ในภาษาญี่ปุ่น

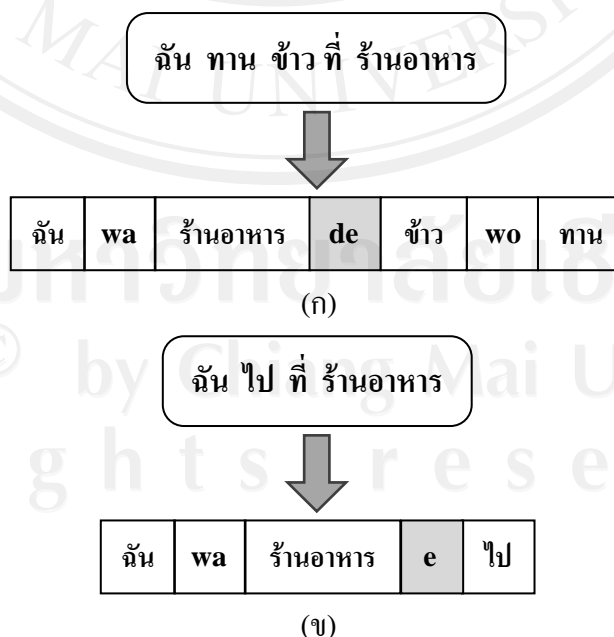
กลุ่มที่	รูปพจนานุกรม	รูป masu (รูปสุภาพ)	รูป nai (รูปปฏิเสธ)	รูป ta (รูปอดีต)
1	no-mu (ดื่ม) 飲む	nomi-masu 飲みます	noma-nai 飲まない	non-da 飲んだ
	i-ku (ไป) 行く	iki-masu 行きます	ika-nai 行かない	it-ta 行った
2	tabe-ru (ทาน) 食べる	tabe-masu 食べます	tabe-nai 食べない	tabe-ta 食べた
	ne-ru (นอน) 寝る	ne-masu 寝ます	ne-nai 寝ない	ne-ta 寝た

3	su-ru (ทำ) する	shi-masu します	shi-nai しない	shi-ta した
	ku-ru (มา) 来る	ki-masu 来ます	ko-nai 来ない	ki-ta 来た

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่าคำกริยาแต่ละกลุ่มมีหลักการผันรูปกริยาที่แตกต่างกัน และยิ่งไปกว่านั้นคำกริยาภายในกลุ่มเดียวกันยังมีการผันรูปกริยาที่แตกต่างกันได้อีกด้วย ซึ่งในภาษาญี่ปุ่นระดับพื้นฐานรูปแบบของการผันรูปกริยาจะมีมากถึง 10 แบบ เช่น รูปสุภาพที่เป็นปฏิเสธ รูปอดีตที่เป็นปฏิเสธ หรือรูปสุภาพที่เป็นรูปอดีต เป็นต้น

4.3.3 กริยากับคำช่วย

นอกจากนั้นคำกริยาแต่ละตัวในภาษาญี่ปุ่นจะใช้ร่วมกับคำช่วยที่แตกต่างกันไป เช่น ประโยคภาษาไทยที่ว่า “ฉันทานข้าวที่ร้านอาหาร” ในประโยคภาษาญี่ปุ่นจะใช้คำช่วย “wo (を)” ใส่วางไว้ข้างหลังคำว่า “ข้าว” เพื่อแสดงว่าข้าวทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค และจะใช้คำช่วย “de (で)” วางไว้ข้างหลังคำว่า “ร้านอาหาร” เพื่อแสดงว่าการกระทำกริยานี้ (ทานข้าว) เกิดขึ้น ณ สถานที่ใด (ร้านอาหาร) ดังรูปที่ 4.6 (ก) แต่ประโยคภาษาไทยที่ว่า “ฉันไปที่ร้านอาหาร” ในประโยคภาษาญี่ปุ่นจะใช้คำช่วย “e (へ)” หรือ “ni (に)” วางไว้ข้างหลังคำว่า “ร้านอาหาร” เพื่อแสดงถึงสถานที่นั้น (ร้านอาหาร) เป็นตำแหน่งหรือทิศทางเป้าหมายของคำกริยา “ไป” ดังรูปที่ 4.6 (ข)

รูปที่ 4.6 คำกริยาที่ใช้กับ (ก) คำช่วย de (ข) คำช่วย e

จากรูปที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่ากริยาสองตัวถึงแม้จะกระทำที่สถานที่เดียวกัน แต่ต้องใช้คำช่วยคนละตัวกัน นอกจากนั้นคำกริยาในภาษาญี่ปุ่นจำนวนมากยังใช้กับคำช่วย ga (が) หรือคำช่วย ni (に) เท่านั้น [18] ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 คำกริยาที่ใช้กับคำช่วย ga (が) หรือคำช่วย ni (に)

ความหมาย	คำกริยา	คำช่วย
ทำตาม	shitagau	ni
เข้าใจ	wakaru	ga

4.3.4 การผันรูปกริยาในประโยคที่มีกริยามากกว่า 1 ตัว

สำหรับในประโยคความเดียวที่มีคำกริยามากกว่า 1 ตัว การผันรูปกริยาและการใช้คำช่วยจะมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยจะใช้การผันรูป te เพื่อทำการเชื่อมคำกริยาในประโยค ซึ่งการผันรูป te มีหลักการผันคล้ายคลึงกับการผันรูป ta (รูปอดีต) ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อการผันรูปกริยา ต่างกันเพียงแค่เปลี่ยนจากตัวอักษร ta (た) เป็น te (て) ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 การผันรูป te

กลุ่มที่	รูปพจนานุกรม	รูป te
1	i-ku (ไป) 行く	it-te 行って
	aruku (เดิน) 歩く	arui-te 歩いて
2	tabe-ru (ทาน) 食べる	tabe-te 食べて
	age-ru (ให้) あげる	age-te あげて
3	su-ru (ทำ) する	shi-te して
	ku-ru (มา) 来る	ki-te 来て

ยกตัวอย่างเช่น “ฉันไปทานข้าว” “ฉันไปทานข้าวมา” “ฉันไปนั่งทานข้าว” หรือ “ฉันเดินไปนั่งทานข้าว” เป็นต้น ทุกประโยคที่กล่าวมานี้เป็นประโยคที่มีคำกริยามากกว่า 1 ตัว และคำกริยา

แต่ละตัวก็สื่อความหมายแตกต่างกัน เช่น กริยา “ทาน” เป็นกริยาหลักของประโยค กริยา “ไป” จะแสดงถึงการเคลื่อนที่ไปเพื่อจะกระทำกริยาหลัก ซึ่งหมายความว่าไม่ได้ทานข้าวที่สถานที่พูดประโยคนี้ แต่ไปทานข้าวที่สถานที่อื่น กริยา “มา” จะแสดงถึงการเคลื่อนที่ไปทำกริยาหลักนั้นได้เสร็จสิ้นไปแล้ว และได้กลับมายังสถานที่พูดประโยคนี้แล้ว นั่นก็หมายความว่า การไปทานข้าวนั้นได้เสร็จสิ้นไปและตอนนี้กลับมาถึงสถานที่นี้แล้ว กริยา “เดิน” จะแสดงถึงวิธีการในการเคลื่อนที่อธิบายว่าการไปทานข้าวนี้ไปอย่างไร ส่วนกริยา “นั่ง” จะแสดงถึงอิริยาบถในการกระทำกริยาหลัก นั่นคือการนั่งทานข้าว เป็นต้น ซึ่งตัวอย่างประโยคและการผันรูปกริยาแสดงดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ตัวอย่างกลุ่มคำกริยาและการผันรูปกริยา

จำนวนคำกริยา	ภาษาไทย	ภาษาญี่ปุ่น
2	ไปทาน	it-te tabe-ru 行って 食べる
3	ไปทานมา	it-te tabe-te ki-ta 行って 食べて 来た
	ไปนั่งทาน	it-te suwat-te tabe-ru 行って 座って 食べる
4	เดินไปนั่งทาน	arui-te it-te suwat-te tabe-ru 歩いて 行って 座って 食べる

ในการเลือกใช้คำกริยาและการผันรูปกริยาของประโยคที่มีกริยาเรียงต่อกันในลักษณะนี้ มีความจำเป็นต้องรู้ความหมายของคำกริยาต่างๆ ว่าเป็นคำกริยาที่บอกการเคลื่อนที่ เช่น “ไป” “มา” “กลับ” หรือเป็นคำกริยาที่บอกถึงวิธีการในการเคลื่อนที่ เช่น “เดิน” “วิ่ง” “จูงรถ” หรือเป็นคำกริยาที่บอกอิริยาบถในการกระทำกริยาหลัก เช่น “นั่ง” “นอน” “ยืน” เพื่อให้สามารถแปลออกมาได้อย่างถูกต้อง และมีความหมายเป็นธรรมชาติ

4.3.5 กริยาที่ขึ้นอยู่กับความหมายของกรรมหรือประธาน

ในภาษาญี่ปุ่นมีคำกริยาจำนวนหนึ่งที่มีความหมายเหมือนกัน แต่เป็นคำศัพท์คนละคำกัน และมีวิธีใช้ที่แตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับความหมายของคำนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของกริยานั้นๆ ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 การเลือกใช้คำกริยาตามความหมายของกรรมในประโยค

คำกริยาภาษาไทย	กรรม	คำกริยาภาษาญี่ปุ่น
ทาน	ข้าว	taberu
ทาน	ยา	nomu (ดื่ม)
เปิด	ประตู	akeru
เปิด	โทรทัศน์ (เครื่องใช้ไฟฟ้า)	tsukeru
ปิด	หน้าต่าง	shimeru
ปิด	พัดลม (เครื่องใช้ไฟฟ้า)	kesu

ยกตัวอย่างเช่น ประโยคภาษาไทยว่า “ฉันทานข้าว” และ “ฉันทานยา” ในภาษาญี่ปุ่นจะเป็น “watashi wa gohan wo tabemasu (私はご飯を食べます)” และ “watashi wa kusuri wo nomimasu (私は薬を飲みます)” ซึ่งทั้งสองประโยคกระทำกริยาเดียวกัน คือ ทาน แต่ในประโยคแรกเป็นการทานข้าว และการทานข้าวในภาษาญี่ปุ่นจะใช้กริยา tabemasu (食べます) ส่วนในประโยคหลังเป็นการทานยา และการทานยาในภาษาญี่ปุ่นต้องใช้กริยา nomimasu (飲みます) เท่านั้น

ในการทำงานเดียวกันนี้ มีคำกริยาบางคำ เช่น กริยา “มี” และ “อยู่” ที่มีหลักการเลือกใช้โดยดูว่าประธานในประโยคนั้นเป็นสิ่งมีชีวิต หรือเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ถ้าประธานในประโยคเป็นสิ่งมีชีวิตในภาษาญี่ปุ่นจะใช้ กริยา “iru (いる)” แต่ถ้าประธานในประโยคนั้นเป็นสิ่งไม่มีชีวิตจะใช้ “aru (ある)” ซึ่งกริยาทั้งสองตัวนี้มีความหมายเหมือนกัน

ดังนั้นในการแปลเพื่อที่จะเลือกใช้คำกริยาได้อย่างถูกต้อง จึงมีความจำเป็นต้องทราบความหมายของประธาน หรือกรรมของประโยคนั้นๆ ก่อน จึงจะสามารถเลือกใช้คำกริยาให้ถูกต้องตามความหมายของกรรมหรือประธานในประโยคได้

4.4 กริยานุเคราะห์

กริยานุเคราะห์ หรือ กริยาช่วย เป็นคำกริยาที่ช่วยบอกความหมาย สภาพหรือเวลา หรือการทำหน้าที่ของกริยาคำอื่นในประโยคให้มีความหมายชัดเจนมากขึ้น ซึ่งในภาษาญี่ปุ่นก็มีกริยานุเคราะห์เช่นเดียวกับในภาษาไทย เช่น กำลัง จะ เคย ต้อง น่า ฯลฯ ในการแปลประโยคที่มีกริยานุเคราะห์เหล่านี้จะต้องทำการผันรูปกริยาให้ถูกต้องก่อน แล้วจึงนำกริยาช่วยหรือวลีที่แสดงความหมายที่ต้องการมาต่อท้ายเพื่อแสดงความหมาย ดังเช่นในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 กริยานุเคราะห์และการผันรูปกริยา

ภาษาไทย	ภาษาญี่ปุ่น	รูปกริยา
อยากจะทำ (อยาก)	กริยา + tai	รูป masu
ต้อง	กริยา + nakereba naranai	รูป nai
เคย	กริยา + ta koto ga aru	รูป ta
กำลัง	กริยา + iru	รูป te
อาจจะ (อาจ)	กริยา + ka mo shirenai	แล้วแต่กาลของประโยค
คงจะ (คง)	กริยา + de shou	แล้วแต่กาลของประโยค
ควรจะ (ควร)	กริยา + kata ga ii	รูป ta
เพียงจะ (เพียง)	กริยา + bakari	รูป ta
กรุณา	กริยา + kudasai	รูป te
ไม่ได้	กริยา + koto ga dekinai	รูปพจนานุกรม
ก็	mo + กริยา	แล้วแต่กาลของประโยค
ยัง	mada + กริยา	รูป nai
อย่า	กริยา + de kudasai	รูป nai
ห้าม	กริยา + wa ikenai	รูป te

เช่น ในประโยคภาษาไทยว่า “คุณต้องทานยา” ในประโยคภาษาญี่ปุ่นจะมีโครงสร้างดังรูปที่ 4.7

คุณ ต้อง ทาน ยา

คุณ	wa	ยา	wo	ดื่ม (รูป nai)	nakereba naranai
-----	----	----	----	----------------	------------------

รูปที่ 4.7 การสร้างประโยคโดยใช้กริยานุเคราะห์

จากที่ได้อธิบายไปนั้นแสดงให้เห็นว่าภาษาญี่ปุ่นมีกฎการใช้คำกริยามากมาย ดังนั้นการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นให้ถูกต้องด้วยการใช้กฎไวยากรณ์จึงเป็นงานที่ค่อนข้างยาก ผู้กำหนดกฎและหลักการการแปลจะต้องมีความถูกต้องและแม่นยำในเรื่องไวยากรณ์ของทั้งสองภาษาเป็นอย่างมาก